

Politisk-Økonomisk beretning for 2014.
(Naalakkersuisoq for Finanser og Indenrigsanliggender)

Demokraterne er ganske enige i Naalakkersuisuts tanke om at løfte samfundet gennem tre indsatsområder. Et flerstrengt indtægtsgrundlag, effektivisering af den offentlige sektor, og langsigtede helhedsorienterede anlægsinvesteringer.

Men, vi syntes at der er et misforhold mellem de flotte ord og den førte politik.

De langsigtede anlægsinvesteringer bør rette sig efter det forventede behov. Det forventede behov på boligområdet er, at tilflytningen til Nuuk fortsætter og sandsynligvis stiger. Det er en verdensomspændende tendens som vi lige så godt kan indrette os efter. Men gør vi det? Vi ser at Naalakkersuisut ønsker at sprede byggeriet ud på kysten væk fra Nuuk. Det er en sympatisk tanke, at ikke alt skal foregå i Nuuk, men realiteten er at flere og flere vælger at flytte til Nuuk.

Vi hverken kan eller vil stavnsbinde folk. Vi mener, at folk er og skal være frie til selv at beslutte, hvor de ønsker at leve deres liv, så længe de er klare over konsekvenserne af deres valg. Men vi mener også, at hvis folk ønsker at flytte til Nuuk, så skal Nuuk have en retfærdig andel af boligbyggeriet.

Vi mener, at effektivisering af den offentlige sektor er en god ide og hilser digitaliseringen af den offentlige sektor velkommen. Men vi vil også erindre om, at den offentlige sektor fylder for meget og altid har gjort det. Det er ikke kun i den offentlige administration men i endnu højere grad i erhvervslivet. Vi mener, at erhvervslivet skal sættet langt mere frit i forhold til det offentlige, end tilfældet er i dag.

Det bringer os så videre til den flerstrengede økonomi. Den alt for store arbejdsløshed skal nedbringes. Jeg vil gerne benytte lejligheden til at gentage Demokraternes mantra; **det skal kunne betale sig at arbejde**. Vi har foreslået et beskæftigelsesfradrag som skal opnå netop det.

Det skal kunne betale sig at tage et job, men der skal også være jobs til dem der ønsker at arbejde. Det opnår man ved at gøre det attraktivt, at drive forretning i Grønland. Det skal være nemt at etablere sig, selskabs skatten skal være konkurrence dygtig, konkurrencen fra offentligt ejede virksomheder skal mindskes, og der skal være veluddannet arbejdskraft til stede.

Vi er enige i Naalakkersuisuts vision om, at 70 % af en årgang skal have en kompetencegivende uddannelse inden de fylder 35 år. Men igen savner vi konkrete realistiske bud på hvordan dette skal opnås.

Vi har i mange år talt om, at turismen og mineindustrien og nu makrellerne skal dække hullerne i landskassen. Men har vores forventninger været realistiske?

Hvis vi skal skabe indtægter fra mine og turisme industrien, skal vi være i stand til at se verden fra turisternes og mineselskabernes synspunkt. I stedet for at se på, hvad vi mangler for at fylde hullet i kassen, skal vi i langt højere grad se på, hvad det er de efterspørger, og hvad det er vi leverer. Vi bør spørge os selv, om vi er villige til at betale prisen for, at have disse industrier, og vi bør sammenligne os med andre lande der kan levere noget lignende.

Min egen erfaring er mest indenfor turisme erhvervet. Jeg har år efter år taget passagerer ombord ved ikke tidssvarende havnefaciliteter, der ikke bliver forbedret i takt med at flere og flere krydstogts skibe ankommer. Jeg har med undren og uro set pukkelhvaler blive skudt lige udenfor byen. Og jeg talte for døve ører omkring de muligheder, der ligger i lystfisker turismen, hvis blot vi kunne lave nogle område fredninger sådan, at de fisk vi har mulighed for at fange, bliver store nok til, at folk ville rejse langt for at fange dem.

Nu kan man jo mene, at mine egne småskala problemer i turist erhvervet ikke kan sammenlignes med mineselskabernes beslutninger i milliard klassen. Men jeg vil nu alligevel vove den påstand, at der er et sammenlignings grundlag. Det handler alt sammen om, at vi bliver nødt til at erkende at alting har en pris, og at vi agerer i konkurrence med andre aktører. Og vi bliver nødt til at forholde os åbent og konstruktivt til den pris, vi må betale for de ting vi ønsker os. Hvis vi ønsker at turismen giver et større udbytte, så må vi tage den alvorligt. Vi må levere faciliteter som står mål med den pris turisterne betaler. Og vi må overveje, hvordan vi kan få turismen og vores fisker fangerkultur til at understøtte hinanden, i stedet for at modarbejde hinanden.

Når det gælder mineindustrien må vi se i øjnene, at vi ikke er de eneste der har mineraler i undergrunden, og vi må erkende at mineraludvinding kan forårsage skader på miljøet, men så sandeligt også på samfundet. Alt for ofte hører vi om mineralindustrien, som om den var en lottokupon, der bare skal indløses, for at give en kæmpe gevinst. Vi er ganske enkelt nødt til, at forholde os til, hvad det er vi skal levere, for at få noget igen. En af de ting der efterspørger i stor stil er politisk stabilitet. Den stabilitet vil vi gerne være med til at levere i form af brede forlig i Inatsisartut. Men det gælder for langsigtede forlig, som med alt andet, at vi er nødt til at se realiteterne i øjnene og diskutere fordomsfrit hvad vi kan og skal gøre for at forberede Grønland til den fremtid der kommer.

Hvis vi kan det, så har vi mulighederne for at lave forlig der rækker langt ud over den enkelte valgperiode og ind i den fremtid vi alle gerne vil bygge for de næste generationer